

SLOVENŠČINA , 8. a/1; 6. 5. 2020–8. 5. 2020

Pozdravljeni pri slovenščini, učenke in učenci!

Prosti in praznični dnevi so minili, mi pa smo pripravljene za nove delovne dosežke. Upam, da ste preživeli prijetne dni in si nabrali novih moči.

Zložene povedi smo že obravnavali. **Zdaj znate določiti osebkov in predmetni odvisnik.** Po njima se vprašamo enako kot po stavčnem členu *osebku* in *predmetu*, enako ju tudi podčrtamo, in sicer osebkov odvisnik z eno ravno črto, predmetnega pa z dvema. Z reševanjem prvih nalog smo pripravili že **uvod v prislovnodoločilne odvisnike.**

Izvedeli ste, da **te vrste odvisniki dopolnjujejo povedek glavnega stavka s podatkom o okoliščinah dejanja, in sicer kraja, časa, načina, vzroka, namena, pogoja ter ovire oziroma dopustitve.**

Primer.

Enostavčna poved	Vprašalnica	Zložena poved in vrsta odvisnika
Na križišču me počakaj. p. d. k.	Kje počakaj?	Kjer je križišče, me počakaj. k. odv. S
Pridem ob 12. uri. p. d. č.	Kdaj pridem?	Pridem, ko bo ura 12.00. S č. odv.
Odšla je brez pozdrava. p. d. nač.	Kako/na kakšen način je odšla?	Odšla je, ne da bi pozdravila. S nač. odv.
Zaradi padca jo boli roka. p. d. v.	Zakaj boli?	Ker je padla, jo boli roka. v. odv. S
V gozd so šli nabirat gobe. p. d. nam.	Čemu/s katerim namenom so šli?	V gozd so šli, da bi nabirali gobe. S nam. odv.
Ob bolečini vzemi zdravilo. p. d. pog.	Pod katerim pogojem vzemi?	Če te boli, vzemi zdravilo. pog. odv. S
Kljub dežju so šli na pohod. p. d. dop.	Kljub čemu/kljub kateri oviri so šli?	Kljub temu da je deževalo, so šli na pohod. dop. odv. S Čeprav je deževalo, so šli na pohod. dop. odv. S

S primeri enostavnih povedi v razpredelnici si videl označene stavčne člene in njihovo poimenovanje: prislovna določila kraja, časa, načina, vzroka, namena, pogoja in dopustitve. Pod stavčni člen te vrste, prislovnodoločilne, napišemo *poševne črtice* (ki jih v razpredelnici sicer ni) in podpišemo vrsto stavčnega člena. Vse to že veste in znate, ker smo tako že označevali.

Po vsakem stavčnem členu se vprašamo s svojo vprašalnico + povedkom.

Kadar stavčni člen v enostavni povedi razširimo z glagolom v osebni glagolski obliki, nastane dvostavčna ali zložena poved. Glavni stavek (S) in odvisni sta ločena z vejico. Odvisni stavek ne more stati sam, ob sebi potrebuje glavnega.

Če spremenimo, na primer, p. d. k. v stavek, nastane s pretvorbo lahko le krajevni odvisnik (k. odv.). Krajevni odvisnik pa lahko pretvorimo le v prislovno določilo kraja (p. d. k.). P. d. v. lahko pretvorimo le v vzročni odvisnik in obratno. P. d. nač. lahko pretvorimo le v načinovni odvisnik in obratno. In na ta način tudi pri drugih primerih. Oznaka s postrani črticami pod prislovnodoločilnimi stavčnimi členi je enaka pri pretvorbi v odvisnik, le napisati moramo, da je to odvisni stavek, in vrsto odvisnika.

Stavke lahko pretvorimo v stavčne člene, stavčne člene pa v stavke.

Kolikor je v povedi osebnih glagolskih oblik, toliko je stavkov.

-
Odpri 2. DZ, 10. poglavje, str. 29-40.

Prislovnodoločilni odvisniki

Za lažji začetek preberi zapiske na straneh 27 in 28 ter preberi in dopolni besedilo 2. naloge na strani 29.

V nadaljevanju sledi navodilom v delovnem zvezku in jih natančno preberi. Po premisleku zapiši odgovor. Piši čitljivo in pravopisno ustrezno.

Svoje odgovore na spletnih Rešitvah preverjaj sproti, najbolje po eni ali dveh rešenih straneh. Obkljukaj pravilen zapis, nepopolnega dopolni, nepravilnega prečrtaj in napiši pravo rešitev. Za preverjanje izberi pisalo drugačne barve, spodaj pa napiši datum opravljenega dela.

Preveri rešitve nalog na spodnji povezavi.

<https://www.devetletka.net/index.php?r=downloadMaterial&id=15471&file=1>

Ko si končal z delom tega tedna, **ponovi snov.**

Namesto fotografiranih nalog mi s krajšim računalniškim zapisom sporoči na že znani elektronski naslov, česa si se naučil, koliko časa si porabil za slovenščino, kako ti je delo teklo, kje si bil uspešen in kje morda negotov. Če imaš vprašanje glede razumevanja snovi ali če potrebuješ dopolnilni pouk, mi piši in se bomo dogovorili.

Kdor mora končati še bralno značko, naj mi sporoči.

Glede dogovora o pridobivanja ocen se bomo pogovorili kmalu. Nezdostne ocene nekateri še niste popravili. Posamezniki se mi še niste oglasili, kmalu pa bosta že dva meseca naokrog od našega pouka v šoli.

Ne zamujajte priložnosti.

»Kar lahko storiš danes, ne odlašaj na jutri,« pravi slovenski pregovor.

Dobro opravite delo in tudi čas za počitek naj bo na vašem dnevnem urniku.
Lep pozdrav!
Milena Herblan G.

-